

aduguns

Baloni Balvos 9.

Otrdiena • 2019. gada 10. septembris

CENA tirdzniecībā 0,75 EUR

Darbu sākusī

Zupas virtuve

Foto - A.Kirsanovs

Kopš 3.septembra Balvos, Brīvības ielā 47 (Balvu mužā), darbu sākusī Latvijas Sarkanā Krusta Balvu komitejas Zupas virtuve. Nedēļas laikā iespēju ieturēt siltu maltiti jau izmantojuši divdesmit cilvēki. Sarkanā Krusta Balvu komitejas priekšsēdētāja Rudite Krūmiņa stāsta, ka Latvijas Sarkanais Krusts un Sabiedrības Integrācijas fonds parakstījis līgumu par Eiropas atbalsta fonda vistrūcīgākajām personām atbalstāmo darbību īstenošanu. Tas nozīmē, ka iedzīvotājiem turpmāk katru darba dienu no pulksten 14 līdz 15 būs iespēja saņemt siltu ēdienu. "Zupas virtuvē cilvēkus nešķiro, tādēļ siltu zupas šķīvi vai ēdienu porciiju sniegs katram, kurš vēršas pēc palīdzības. Vienalga, tas ir bezdarbnieks, trūcīgā vai maznodrošinātā persona, daudzbērnu ģimene, vecs cilvēks, pensionārs vai krīzes situācijā nonākušas personas. Šeit var griezties ikviens, kuram pamatvajadzībās pašvaldības sociālā palīdzība nav pieejama," teic R.Krūmiņa. Komitejas priekšsēdētāja piebilst,- tā kā Latvijas Sarkanā Krusta Balvu komiteja darbojas arī Viļakas, Baltinavas un Rugāju novados, ja palīdzību un atbalstu meklēs blakus novadu iedzīvotāji, arī viņiem zupa netiks liegta. "Bieži cilvēki satraucas, ka līdz iestādēm vai pašvaldībai nonāks informācija, ka viņi izmanto zupas virtutes pakalpojumu. Taču uzreiz visus grību nomierināt,- uztraukumam nav pamata, jo ziņas par zupas virtutes pakalpojumu saņēmējiem nebūs pieejamas nevienai iestādei," apgalvo R.Krūmiņa. Nekautrēties nākt pēc sulta zupas šķīvja aicina arī uzņēmuma "Valdogs" īpašniece Dzidra Sērmūķa (fotogrāfijā), kuras virtuvē Balvu mužā ik darba dienu gatavo šīs maltītes. "Mēs neviens nezinām, kad dzīvē var pienākt grūts brīdis, tāpēc, ja ir iespēja, cilvēkiem jāpalīdz," ir pārliecināta uzņēmuma vadītāja.

Sanita Karavoičika

**Nākamajā
adugunī**

- Pircēja uzmanībai vajag izdomāt stāstu
Austriešu uzņēmēja atziņas
- Tiekas Stiglovas gravā
Sakopj objektu

Latgalē viskūtrākie drošības jostu lietotāji

Vairākums jeb 86% pasažieru lieto drošības jostu, sēzot automašinas priekšā, bet aizmugurē uz pusi mazāk – tikai 43% pasažieru vienmēr piesprādējās, liecina Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) 2019.gada pētījums. Datu liecina, ka tieši Latgales iedzīvotāji ir viskūtrākie drošības jostu lietotāji, atrodoties auto aizmugurē. Lai pievērstu sabiedrības uzmanību nepieciešamībai lietot drošības jostu arī automašinas aizmugurējā sēdeklī, CSDD 6.septembrī atklāja sociālo kampaņu "Vari priekšā. Vari arī aizmugurē". Kampaņas laikā pasažieriem un arī autovadītājiem tiks skaidrota drošības jostas lietošanas nepieciešamība arī auto aizmugurējā sēdeklī.

Īszinās

Tapusi jauna grāmata

11.septembrī plkst. 15.00 uz Viļakas novada bibliotēku aicināts ikviens interesents, lai piedalītos literātu biedrības "Viļakas Pegazs" daīlibnieka Aussališa (Pētera Boldāna) grāmatas "Rasotā rīta" atvēršanas pasākumā.

Iespēja piedalīties ģimeņu festivālā

14.septembrī no plkst. 10.00 līdz 14.00 Viļakas ezera pludmalē un stadionā notiks Marienhauzenas ģimeņu festivāls, kurā varēs piedalīties dažādās sportiskās aktivitātēs, velo braucienā un meistarklasēs.

Vārds žurnālistam

Artūrs Ločmelis

Līdz ar ražas ievākšanu, kad ir gandarījums par padarīto darbu lauciniekiem, tuvojas 2020. gada valsts budžeta pieņemšana. Gaisā virmo jautājums – kam pietiks vai nepietiks naudas? Idejas un domas dažu partiju pārstāvjiem ir diezgan labas. Piemēram, neapliekamā minimuma un minimālās algas, kas Latvijā starp Baltijas valstīm ir zemākā, paaugstināšana, algas pielikums pedagoģiem, mediķiem, kultūras darbiniekiem. Ja jāizvēlas starp jaunu cietumu vai algu paaugstinājumu, protams, labāk rūpēties par cilvēku dzīvību glābšanu un izglītošanu, nevis dzives apstāklī uzlabošanu ieslodzītajiem. Bet ir arī citi jautājumi, kas gaida risinājumu. Kaut vai samērīguma princips, jo šķiet nepieņemami, ka viens pensionārs saņem 200, bet cits – 19 000 eiro mēnesī, ka strādājošo atalgojums atšķiras vairākas reizes, ka dažam labam atlaišanas pabalstos izmaksā tādas summas, ko cits nerēdz gadiem. Tikai nez kāpēc tad, kad nonākam kādā medicīnas iestādē, kur rindā pie speciālista vai uz izmeklējumu jāgaida mēnešiem, kad aptiekā nevaram iegādāties visus nepieciešamos medikamentus, saprotam, ka nemaz tik bagāti neesam. Vismaz tie, kuri nepelna vai, precīzāk, neapgroza tūkstošus. Vai politiķiem pietiks godaprāta par prioritāti izvirzīt vienkāršo cilvēku, kurš vēl joprojām vēlas dzīvot savā valstī? Vai šoreiz cilvēks un nabadžības mazināšana būs prioritāte arī dzīvē, nevis tikai uz papīra?

Latvijā

Būvnieku kartēla lieta. Korupcijas novēšanas un apkarošanas birojs (KNAB) kopā ar Konkurencēs padomi (KP) veicis tiesas sankcionētas, neatliekamas izmeklēšanas darbības. Tās īstenotas, pamatojoties uz aizdomām par iespējamu vismaz desmit lielāko būvniecības nozares uzņēmumu iesaisti noziedzīgos nodarījumos un Konkurencēs likuma pārkāpumos. KNAB rīcībā esošie fakti liecina par iespējamu kukuļu lielā apmērā nodošanu un pieņemšanu, par iespējamu cenu saskaņošanu iepirkumos, ko izdarījuši iepirkumu pretendenti, kā arī par amatpersonu kukuļošanu, ar mērķi nodrošināt uzņēmēju interešu realizēšanu ar iepirkumiem nesaistītos jautājumos. Savukārt KP veic izmeklēšanu par iespējamu Konkurencēs likuma pārkāpumu - aizliegtu karteļa vienošanos. Iespējamie noziedzīgie nodarījumi veikti laikā no 2015. gada sākuma līdz 2018. gada vidum. Iespējamās kukuļu summas ir no 25 000 eiro līdz vairākiem simtiem tūkstošu eiro.

Iespējamās nelikumības uz robežas. Pagājušajā nedēļā lekšējās drošības birojs (IDB) aizturēja bijušo Valsts robežsardzes (VRS) priekšnieku Normundu Garbaru, VRS Bruņojuma, apgādes un tehnisko resursu pārvaldes priekšnieku vietnieku Uldi Zemmeru, ceļubūves firmas "Igate" valdes priekšsēdētāju un līdzīpašnieku Māri Peilānu un vēl vienu firmas darbinieku. TV3 raidījums "Nekā personīga" vēsta, ka IDB sāktajā izmeklēšanā saistībā ar Latvijas austrumu robežas izbūvi izmeklētājus interesē uz Krievijas robežas uzbūvētais žogs, kas neatbilst līgumā paredzētajam, kurā izmantoti lētāki materiāli, un kas nav nostiprināts atbilstoši projektam, taču par to maksātas līgumā paredzētās summas. Tāpat raidījums pieļauj, ka izmeklētājiem ir aizdomas, ka pazuduši vairāki miljoni eiro.

Uzsāk auditu. Veselības inspekcijā sāktais audits jeb tematiskā pārbaude "Izvērtēt insulta pacientu augstās mirstības iemeslu 30 dienu laikā no diagnozes noteikšanas". Kā iepriekš akcentēja kādreizējais Latvijas Ārstu biedrības vadītājs, žurnāla "Latvijas Ārsts" galvenais redaktors Peteris Apinis, Latvijā ir vieni no augstākajiem novēršamās mirstības rādītājiem Eiropas Savienībā (ES). Viens no būtiskākajiem priekšlaicīgas nāves cēloņiem ir insults. Turklat, salīdzinot ar citām ES valstīm, Latvijā ir augstāka to pacientu mirstība, kuri ar insultu nokļuvuši slimnīcā.

Nedēļas nogalē – rudenīgi vēss. Sinoptiku prognozes liecina, ka šonedēļ Latvijā pakāpeniski pazeminās gaisa temperatūra, bet sestdien un svētdien laiks kļūs rudenīgi vēss.

/Ziņas no interneta portāliem www.delfi.lv, www.tvnet.lv, www.apollo.lv/

Izstāde Briežuciema bibliotēkā Izpaužas ar zīmuļa palīdzību

Irēna Tušinska

Tuvākas un tālākas apkārtnes iedzīvotāji jau iepazīnuši VENERANDU KEIŠU kā meistarigu toršu cepēju. Izrādās, tas nav vienīgais viņas talants. Līdz septembrā beigām Briežuciema bibliotēkā skatāma Venerandas Keišas zīmējumu izstāde "ledvesmā ar zīmuli un oglī".

Veneranda Keiša neslēpj, ka zīmē pašas priekam. Bērnībā to darīt viņai nemaz tik ļoti nepatika. Pirma reizi tā pa īstam šai nodarbei viņa pievērsās bērna kopšanas atvaijnājumā: "Sēzot mājās, nebija īsti ko darīt. Nopirku bloknatu, paņēmu parasto zīmuli un sāku zīmēt." Ievērojusi, ka pašai tas patīk un padodas, Veneranda turpināja iesākto. Viņa atceras savu pirmo zīmējumu: "Tās bija rozes. Šie ziedi man ļoti patīk, tādēļ sāku mācīties tos zīmēt."

Pirms krietna laika sajutusi vēlmi uzticēt sajūtas papīram, diezgan daudzus gadus Veneranda bija atstājusi zīmēšanu novārtā. Tikai samērā nesen, pirms pieciem vai sešiem gadiem, viņa atkal pievērsās nedaudz piemirstajam vaļaspriekam, turklāt sāka cept arī skaistas un gardas tortes.

Kopš tā laika sakrājusies krietna darbu kaudzite, kuros attēloti gan klusā daba ar augļiem, ziediem un svečiem, gan brieža ragi un Briežuciema audēju austie lakati. Savukārt iepriekšējā izstādē, kas pirms daudziem gadiem notika Baltinavā, varēja redzēt arī Baltinavai veltītus attēlus, piemēram, novada logo.

Veneranda neslēpj, ka nekad un nekur nav speciāli mācījusies, kā to darīt pareizi. Viņa zīmē no sirds, kā pati prot, cerot, ka arī apkārtējiem viņas radošās izpausmes sagādā kaut nedaudz pozitīvu emociju: "Kā māku, tā zīmēju. Tā ir mana sirdslieta. Viss apgūts pašmācības ceļā."

Iedvesma pie viņas visbiežāk ierodas dienas beigās, apgalvo māksliniece: "Parasti zīmēju vakarā, sēzot ar kafijas krūzi un atpūšoties." Šajos pārdomu brīžos uz papīra ar ogles vai zīmuļa palīdzību pārceļo kāds dienā ievērots krāšņs zieds vai augs. Veneranda atklāj, ka arī tortes sākusi cept, lielā mērā pateicoties zīmēšanai: "Sapratu, - ja uz papīra ar krāsām man tik smuki nesanāk, tad uz tortēm varu izpausties, kā vien vēlos."

Venerandas mājās uz sienām nerēdzēsiet ierāmētus zīmējumus, tomēr pēdējā laikā viņa izjūt vēlmi saglabāt savas agrākā laika radošās izpausmes. Tādēļ briežuciemišiem viņa piedāvā novērtēt arī savus senākos darbus. Apskatot agrāk tapušos zīmējumus,

Izstāde Briežuciema bibliotēkā. Veneranda domā, - ja bijušais zīmēšanas skolotājs ieraudzītu viņas darbus, iespējams, viņš neuzskatītu, ka tur viss uzzīmēts pareizi. "Zīmēju, kā jūtu, bet vai tas ir pareizi, pēc visiem noteikumiem - diezin vai!" prāto darbu autore.

Veneranda sapratusi, ka ar gadiem viņas prasmes pilnveidojušas: "Pirmajos darbos redzami ar parastām linijām zīmēti ziedi, bet tagad izmantoju arī ēnas un dažādus citus knifīņus." Lai zīmējumi klūtu meistarīgāki, autore izmanto gan internetā piedāvātās zināšanas, gan savas meitas padomus.

Briežuciema pagasta kultūras darba organizatore Zīta Mežalei ļoti patīk Venerandas zīmējumi: "Apbrīnoju un priečājos par cilvēkiem, kuriem ir Dieva un dabas dots talants. Vairāk kā tos, kuri zināšanas ieguvuši mācoties. Vienalga, vai tas būtu tautas muzikants, talantīga rokdarbniece vai cilvēks, kurš zīmē, dejo vai dzied. Venerandai ir šāds talants. Nesen tautas namā izstādījām viņas agrāk zīmētos darbus. Priečājos, ka viņa zīmē atkal, manuprāt, savdabīgi, skaisti. Cilvēkiem patīk, bet, galvenais, ka tas patīk viņai pašai!"

Par iepriekšējo izstādi Baltinavā Veneranda saņēmusi tikai labas atsauksmes un cer, ka cilvēkiem patīk arī Briežuciemā izstāditie darbi.

Laukos ienāk elektriskie satiksmes līdzekļi

Pensionāre brauc ar skūteri

Ingrīda Zinkovska

Esot Baltinavā, gadijās ieraudzīt sievieti, kura pa brauca garām ar elektroskūteri. Oho! Eiropas pensionāru dzīves stils ienāk arī laukos. Rakstot par sakoptākās sētas konkursa rezultātiem Baltinavas novadā, ar elektroskūtera īpašnieci iepazīnos personīgi. Viņa – IRINA NIKOLAJEVA, dzīvo Baltinavā, privātmājā, ļoti rūpējas par mājas apkārtnes sakopšanu, padarot to interesantāku ar dažādām skulptūrām un dekoriem.

Konkursā I. Nikolajeva saņēma domes Pateicību, balvu un vēlāk laipni piekrita pastāstīt par savu dārzu un tur izvietotajām figūrām. Starp citu, uz apbalvošanas pasākumu, kas notika parkā, viņa arī bija ieradusies ar skūteri. Elektrisko satiksmes līdzekļi pensionāre stūrē jau aptuveni gadu, jo ir grūtības pārvietoties. Parasti to dara ar nūjiņas palīdzību. "Ar skūteri brauc uz veikalu iepirkties, uz aptieku pēc zālēm, uz novada domi, uz kapsētu. Uz baznīcu gan eju kājām, jo vēlos noskapoties lūgšanām, arī braucam rīku tur īsti nav kur atstāt," saka Irina. Elektrisko braucamrīku viņai iegādājušies bērni - dēls un meita, bet atvedis uz Baltinavu un pārveidojis to ērtāku braukšanai dēls. Viņš skūterim ierikojis kājas bremzi, jo mātei tā bremzēt ir ērtāk. Savulaik viņa mācījusies šoferu kursos, pat strādājusi par automašīnas GAZ 51 vadītāju. Viņai ir arī motocikla un traktora vadītāja tiesības, kas iegūtas, strādājot neskartajās zemēs. Lai gan pēc tam sieviete ilgus gadus nevienu no šiem transporta līdzekļiem nav vadījusi, tomēr bremzēt ar kāju "iegājis asinīs". Skūteriem ir arī rokas bremze, gaismas, pagriezienu rādītāji, nogriežoties Irina pagriezienu vēl papildus rāda ar roku, ir ieslēdzama arī atpakaļgaita. Pieslēgts pie elektrības un uzlādēts, tas var nobraukt vairāk nekā 20 kilometrus. Tālākais ceļš, ko sieviete mērojusi, ir Demerova Baltinavas novadā, kur dzīvo viņas brālis. Jautāta, kā pārvietošanos ar skūteri uzņem baltinavieši, vai nav pārāk izbrīnīti, viņa atbild, ka nav vienīgā,

Ceļā. Ar trīsrietēju elektroskūteri pensionāre Irina Nikolajeva dodas gan iepirkties, gan citās darīšanās. Tā ir ētri un vieglāk, ja gadās smagāks nesamais. Kas pārvietojas ar elektrisko transporta līdzekli. Baltinavā ar elektriskajiem satiksmes līdzekļiem pārvietojas divi cilvēki ar īpašām vajadzībām, tikai ar četru riteņu braucamrīkiem. "Esmu redzējusi, ka ar skūteri ar trim riteņiem, kā man, uz Baltinavu bija atbraucis kāds lauku iedzīvotājs, tikai nezinu, no kura ciema," saka Irina.

Foto - no personīgā arhīva

Foto - A.Kirsanovs

Vai 1.-4.klašu skolēnu brīvpusdienas turpmāk būtu jāapmaksā no pašvaldību līdzekļiem?

Viedokļi

Pagaidām vienošanās nav panākta

ANDRIS GROSS, izglītības un zinātnes ministres padomnieks komunikācijas jautājumos

Lai gan Izglītības un zinātnes ministrijas primārais uzdevums ir izglītības, zinātnes, sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas izstrāde un īstenošana, kopš 2008.gada ministrija ir nodrošinājusi tai neraksturīgas funkcijas – brīvpusdienu īstenošanu. Turpinās darbs pie nākamā gada budžeta un vidēja termiņa budžeta prioritāšu izvirzišanas, un ministrijas ir aicinātas izskatīt iespēju atteikties no tām neraksturīgām funkcijām. Tāpēc IZM rosinājusi brīvpusdienu nodrošināšanu nodot pašvaldību pārziņā.

Sobrīd IZM nodrošina valsts budžeta līdzekļus 1., 2., 3. un 4. klašu skolēnu ēdināšanai neatkarīgi no izglītības iestādes dibinātāja statusa. Pašvaldības, atbilstoši iespējām un nepieciešamībai, no saviem līdzekļiem nodrošina brīvpusdienas arī vecāko klašu bērniem, tādējādi brīvpusdienu jautājuma īstenošanā valsts un pašvaldības

jau šobrīd piedalās katra ar savu līdzfinansējuma daļu.

Par mūsu izvairīto priekšlikumu turpinās sarunas gan ar pašvaldībām, gan Latvijas Pašvaldību savienību (LPS). Par šo jautājumu IZM un LPS pārstāvji diskutēja arī aizvadītajā ceturtdienā kopējās tikšanās laikā. Pagaidām vienošanās par brīvpusdienu jautājumu nav panākta. Viens no rosinājumiem ir, lai pašvaldības pārņem brīvpusdienu nodrošināšanu, savukārt IZM nodrošina pirmsskolas pedagogu atalgojumu. Šobrīd IZM 1.-4.klašu skolēnu brīvpusdienām atvēl 19 miljonus eiro gadā, savukārt pirmsskolas pedagogu atalgojumam nepieciešamais finansējums ir aptuveni 45 miljoni gadā. Tāpēc situācijā, kad valstij ir svarīgi nodrošināt pedagogu atalgojuma pieaugumu un rūpēties par pedagogu atalgojuma grafika īstenošanu, šāds piedāvājums īsti nebūtu pieņemams.

Kā liecina ministrijas veiktā pašvaldību aptauja 2018.gada sākumā, daudzas pašvaldības no saviem līdzekļiem nodrošina brīvpusdienas arī visu pārējo klašu skolēniem: 74% pašvaldību nodrošina brīvpusdienas 5.klasēm, 71% pašvaldību - 6.klasēm, 63% pašvaldību - 7.klasēm, 58% pašvaldību - 8.klasēm, 58% pašvaldību - 9.klasēm, bet 35% pašvaldību – no 10.klases līdz 12.klasei. Tāpēc, ja brīvpusdienu nodrošināšana tiktu uzticēta pašvaldībām, iespējams, pašvaldībām būtu jāpārskata savi lēmumi finansēt vecāko klašu skolēnu brīvpusdienas, primāri rūpējoties par sākumskolas bērnu ēdināšanu. Ministre Šuplinska uz jautājumu, vai ministrijai ir plāns, kā rīkoties, ja pašvaldībām nav brīvpusdienu apmaksai nepieciešamo līdzekļu, atbild, ka tas ir "jautājums visiem". Kā jau liecina mūsu veiktā aptauja, ir ļoti maz pašvaldību, kuras pašas neapmaksātu brīvpusdienas.

Valsts nedrīkst bez sava finansējuma visu nodot pašvaldību rokās

INTA KAĻVA, Balvu novada pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta pārvaldes vadītāja

nāšanas naudu un šos līdzekļu novirza Izglītības un zinātnes ministrijas prioritāro pasākumu īstenošanai, tajā skaitā pedagogu algām? Tāda ir ministrijas pašreizējā iecere. Manuprāt, vienkārši runājot, tā nebūtu skaista rīcība. Tajā pašā laikā pieņemsim, ka Balvu novada pašvaldība uzņemtos nodrošināt 1.-4.klašu skolēnu ēdināšanu. Tas pašvaldībai izmaksātu 97 433 euro. Labi, tam varetu piekrist. Tomēr šādā gadījumā lūgtu, lai valsts kompensē pašvaldības šobrīd finansētās pirmsskolas algas pedagoģiem bērnu grupiņās vecumā no 1,5 līdz 4 gadiem (piecgādīgos un sešgādīgos bērnus finansē valsts), kas Balvu novada pašvaldībai kopumā izmaksā 364 136 tūkstošus euro. Tas būtu risinājums, jo valsts nedrīkst bez sava finansējuma visu nodot pašvaldību rokās. Šobrīd gan ministrijas publicētā informācija, ka 1.-4.klašu skolēnu brīvpusdienas turpmāk varētu apmaksāt no pašvaldību līdzekļiem, ir tikai sarunu līmeni. Nekādu diskusiju vai jebkādas citas komunikācijas par šo jautājumu nav bijis - vismaz starp Balvu novada pašvaldību un ministriju. Kas attiecas uz Balvu novada pašvaldības līdzšinējo sadarbības pieredzi ar Izglītības un zinātnes ministriju, brīziem šķiet, ka ministrija (izņemot atsevišķus ministrijas darbiniekus) un pašvaldības it kā peld vienā laivā, bet airē ne gluži vienā virzienā. No ministrijas vēlētos saņemt krietni vairāk palīdzības. Pēc nostādātajiem

ilgiem gadiem izglītības jomā varu teikt, ka agrāk ministrija bija mūsu maizes māja. Savulaik varēja apmeklēt ministriju un ar tās darbiniekiem pakonsultēties par visdažākajiem jautājumiem. Šobrīd radusies sajūta, ka ministrija pašvaldībām kļuvusi svešāka, tālāka. Tādēļ, ko arī pati esmu rosinājusi, pašvaldībām un ministrijai jābūt tuvākiem, ministrei jādzird *apakšas* viedoklis, lai kopīgi varetu paveikt daudzus labus darbus.

Balvu novada pašvaldība skolēnu ēdināšanu vienmēr rūpīgi pieskatījusi, katru gadu tam atvēlot lielus līdzekļus. Vismaz pagaidām 1.-4.klašu skolēniem brīvpusdienas nodrošina valsts par savu finansējumu. Savukārt pašvaldība ēdināšanu nodrošina 5.-12.klašu skolēniem. Piemēram, šogad 5.-12.klašu skolēnu ēdināšanai pusiēnās Balvu novada pašvaldība ieplānojis 228 000 euro. Turklat pašvaldība sniedz atbalstu ne tikai pusiēnām nodrošināšanai, bet arī, piemēram, launagam internātā dzīvojošajiem. Tikmēr valsts viena 1.-4.klašu skolēna ēdināšanai piešķir 1,42 euro. Šī summa nav atbilstoša pašreizējai situācijai, jo cenas ir augušas. Ministrijai vajadzētu pārskatīt piešķiramā finansējuma apjomu, jo, gadiem ejot, cenas uz vietas nestāv. Tāpat jāuzsver, ka šobrīd daudzas pašvaldības, tajā skaitā Balvu novada pašvaldība, īpaši piedomā un cenšas papildus palīdzēt bērnu vecākiem arī līdz pat brīdim, kad viņu atvases

absolvē 12.klasi. Arī tas ir nozīmīgs atbalsts ģimenēm. Piemēram, ja ģimenē ir divi vai pat trīs bērni, cik vecāku macīņos paliek pāri naudiņas savu bērnu ēdināšanai? Jāpiebilst, ka Balvu novadā uzņēmumi ēdināšanas pakalpojumus sniedz tikai Balvu pilsētas skolās. Savukārt lauku skolu virtuves uztur pašvaldība, kas tai prasa vēl papildus izdevumus, piemēram, virtuvju tehniskā personāla darba samaksai, sanitāro un cituprasību nodrošināšanai. Tas viss ir no pašvaldības naudas.

Vēlos arī piebilst, ka arvien biežāk cilvēki, tajā skaitā skolas vecuma bērni, piekopj vēgetāriju vai vegānu dzīvesveidu. Vēlos atgādināt, ka pašvaldībām pēc noteikumiem nav obligāts pienākums katram skolēnam sarūpēt ēdienu pēc viņa specifiskām vajadzībām. Tomēr, ja šādas vajadzības ir (tajā skaitā skolēnu slimību gadījumos), bērna vecāki lūdz un skola var to izdarīt, tad pašvaldība ir atsaučīga un iespēju robežas cenšas nodrošināt skolēna ēdināšanu atbalstoši viņa vajadzībām. Tas ir savstarpejās komunikācijas jautājums, kuru iespēju robežas var risināt. Tomēr nedrīkst aiziet arī galējibās. Jebkurā gadījumā vēlos paslavēt gan visus Balvu novada skolu virtuvju darbiniekus un ēdināšanas uzņēmumus, gan arī pedagogus, kuri ļoti cenšas, savus pienākumus pilda kvalitatīvi un iegulda patiesām milzīgu, profesionālu darbu.

Viedokļus uzsklausīja M.Sprudzāne un A.Ločmelis

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā www.vaduguns.lv

Vai 1.-4.klašu skolēnu brīvpusdienas turpmāk būtu jāapmaksā no pašvaldību līdzekļiem?

sen bija laiks - 37.5%

pašvaldībām tā jau grūti - 0%

pusdienu jāapmaksā Saeimās deputātiem - 50%

par pusdienu jāmaksā vecākiem - 6.3%

mani tas neinteresē - 6.3%

Rekovā nosvin Tēva dienu

Pirms desmit gadiem Saeimas deputāti nolēma, ka turpmāk Tēva diena svinama katra septembra otrajā svētdienā. Vai Latvijas tēvi zina, kad ir viņu īpašie svētki? Šķilbēnu pagasta kultūras centra "Rekova" vadītāja Kristīna Lapsa, kura 8.septembrī apkaimes ļaudis aicināja kopīgi nosvinēt Tēva dienu, ir pārliecīnāta, ka katra tradīcija ir jāstiprina ar aktivitātēm un kopā būšanu jestrā gaisotnē.

Vēlas, lai cilvēki būtu aktīvāki. Kristīna Lapsa pirms Tēva dienas aktivitātēm Rekovā atklāja, ka vēlas izkustināt stiprā dzimuma pārstāvju. Taujāta, vai tas, viņasprāt, izdosies, Kristīna neslēpa, ka cer uz vismaz trīs tēvu līdzdalību: "Kāpēc vīrieši ir kūtri pasākumu apmeklētāji? Viņiem ir ko darīt ik dienu, tāpēc svētdienu, visticamāk, velta atpūtai." Tāpat K.Lapsa secina, ka cilvēku aktivitātē sarūk: "Šogad izpaliks konkurss "Mis un Misters", jo nepieteicās neviens jaunieta."

Brīvprātīgās. Karina Rudziša, Viktorija Supe un Estere Husare pirms pasākuma steidza sakārtot aktivitātēm nepieciešamo inventāru. Viņas atzina, ka vienmēr atbalsta Kristīnas Lapsas idejas un ieceres.

Tēvs ar meitu. Aldis Konīševs ar meitu Sabīni aktivitātē startēja visos pārbaudījumos. "Mēs jau sestdien iesākām svinēt Tēva dienu – Rēzeknē spēlējām boulingu. Ja meita reti kad atbrauc mājās, kā lai neizmanto iespēju pabūt kopā?" jautāja Aldis. Savukārt Sabīne, kura studē Rīgas Tehniskajā universitātē, nešaubās, ka viņas tētis ir vislabākais.

Kuplākā ģimene. Pēc sportiskām aktivitātēm tēva ūsas pielaikoja Sergejs Romanovs kopā ar sieviņu Karīnu un bērniem Danu, Ramonu, Aleksandru un Ivo.

Bērniem prieks!
Madara ar brāli Nauri (foto) apliecināja, ka ir gatavi jebkuram pārbaudījumam.

Skaistākās meitas tētis. Uz Ilgvara Keiša T-krekla bija lasāmi vārdi: "Man ir ļoti skaista meita". Tētis lepojas, ka apritējuši jau vairāk nekā 8 mēneši kopš piedzima Kristiāna.

Atbalsta bērnus. Inese Matisāne no Upītes vēroja, kā startē viņas bērni. "Šodien tēta nav, jo viņš strādāja nakts maiņā," paskaidroja triju bērnu māmiņa.

Viss atkarīgs no cilvēka. Ridznieks Jānis Tručka Tēva dienu pavadija kopā ar dēlu Albertu. "Ciemojos pie sievāsmātes Marutas Bukšas. Viņa ir čakla un strādīga. Kāpēc vīrieši ir slinkāki par sievietēm? Viss atkarīgs no cilvēka," sprieda Jānis.

Ripas vietā kartupelis. Sergejs Romanovs klātesošajiem pierādīja, ka hokeja ripas vietā lieti noder kartupelis.

Izmanto brīnumvārdiņu. Deviņgadīgā Ramona, lūgta atklāt recepti, kā atvilinājusi tēti uz pasākumu, atklāja, ka eksistē brīnumvārdiņš: 'lūdzu'.

E.Gabranova teksts un foto

Atgriežoties pie publicētā

Vai govīm patīk svešinieki

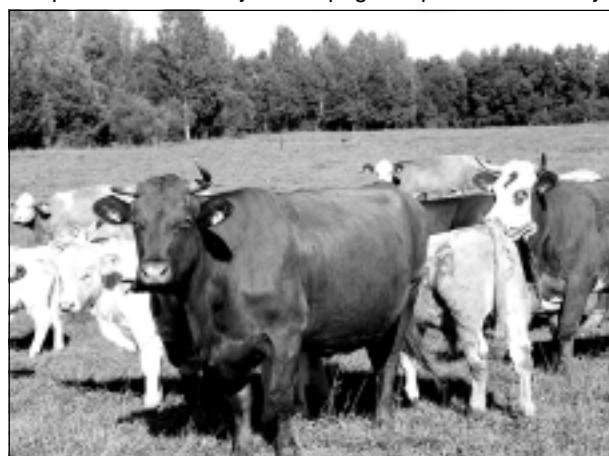
Pirms vairāk nekā diviem gadiem mūsu laikrakstā stāstījām par konkursa "Laukiem būt" veiksminieku, kurš bija izlēmis savu turpmāko dzīvi un nodarbošanos saistīt ar laukiem, samainot to pret darbu uz Latvijas kompānijai piederoša naftas tankera. Kā viņam klājas un vai izdodas īstenot ieceres, uzzinājām, tiekoties ar GUNĀRU VOITU viņa zemnieku saimniecībā "Ezeri" Briežuciema pagastā.

Gunārs bija izlēmis pievērsties gaļas lopu audzēšanai un priečājās par šīm nolūkam atrasto mājvietu "Mežastrauti" Briežuciema pagastā. Tagad tā palēnām pārvēršas, iegūstot jaunas aprises un izskatu, un plašumā vēršas arī ražotne. Labs starts toreiz bija atbalsta programma jaunajiem lauksaimniekiem. Gunāra mērķis bija papildināt ganāmpulkā un vērst plašumā galiniekus audzēšanu. Tagad viņa aprūpē ir jau 70 dzīvnieku bars, kurā dzīvo 38 mātes ar telēniem. Jaunais lauksaimnieks priečājas par pēc paša plāna iekārtoto novietni, kas ievērojamī atvieglo darbu. Tā ir plaša nojume ar vairākiem koridoriem, ko izmanto tad, kad bara dzīvniekus kādu ir jāatšķir, jāārstē, jānosver vai jāveic tamlīdzīgas procedūras. Te ir vieta mātēm ar jaundzimušajiem telēniem, ja rodas kāda veselības problēma.

Gaļas lopus ganāmpulkā šai zemnieku saimniecībai pārsvārā ir Šarole šķirnes dzīvnieki. Tos raksturo balts līdz krēmkrāsas apmatojums. Govju dzīvmasa sasniedz 800 - 900 kilogramus, bet buļļiem ir 1200 - 1400 kilogrami. Dzimst spēcīgi mazuļi: bulliši ar svaru ap 45 kilogramiem, telites nedaudz mazākas. Govīm ir labas mātes ipašības, to produktīvais mūžs turpinās līdz 10, pat vairāk laktācijām. Gunāra ganāmpulkā ir kāds ļoti ātraudzīgs bullēns, kurš labi ēd, un viņam ir ļoti pienīga māte. Māte ir piena govs krustojums ar gaļas bulli. Šī teļa pieaugums diennaktī sasniedz ap 2 kilogramiem. Ar dzemīdiņu procesu govis pārsvārā veiksmīgi tiek galā pašas, lielākā vērība un palīdzība bijusi jāvelti jaunuviem, laižot pasaulē savus pirmos bērnus.

Saruna ar ciemiņiem. Uz jautājumu, kā patīk dzīve laukos un izvēlētā nodarbe, Gunārs Voits atbildēja ar pārliecinošu prieku. Pāris gadu laikā viņš ir iemācījies daudz ko jaunu, ar interesi vēro dzīvnieku bara uzvedību, raksturu un priečājas par savām ikdienas darba veiksmītēm. Gunārs atzina, ka pagastā nejūtas vairs kā svešinieks, jo ir iepazinies ar apkaimes iedzivotājiem un pagasta pārvaldes vadītāju.

Barvede. Šī brūnā Gote ir bara vadone, kurai klausā pārējās. Gunārs spriež, ka laikam tāpēc, ka Gote ir visciņjamākajā vecumā. Viņai ir septyņi mūža gadi, kamēr citas govis ir uz pusē jaunākas.

Ciltstēvs. Lielais bullis ikdienu pavada kopā ar pārējiem dzīvniekiem. Lai sekmīgi veiktu savu darbu un pietiku spēka, bulli reizi pa reizei piebaro ar ko spēcinošu.

Vai govīm patīk svešinieki? Ar Gunāra laipnu atlauju ciemiņi viesošanās reizē drīkstēja iet līdz aplokam, lai dzīvniekus aplūkotu tuvumā. Izskanēja gan bažīgs jautājums, kas notiks, ja svešinieki ienāks viņu barā? Lai arī Šarole šķirnes galiniekus raksturo kā mierīgus, reizēm pat apātiskus dzīvniekus, lopi, protams, svešiniekus atpazīst pa gabalu. Uz savstarpējo sapratni var paļauties tikai saimnieks, kurš ar saviem lopiem ir kopā ikdienā, iepazinis viņu raksturu un uzvedību. Jāņem vērā, ka tie ir izteikti bara dzīvnieki, un, atšķirot kādu māti ar telēnu, govs izjūt lielu stresu un var pamatiņi satrakoties. Stresains kļūst arī pārējais bars. Dažādu procedūru veikšana dzīvniekiem, protams, nepatīk.

Īsumā

Aicina uz Medus dienu dravās

Latvijas Biškopības biedrība turpina tradīciju un jau septīto gadu aicina uz dravām. Medus diena ir pasākums, kad bitenieki no visiem Latvijas novadiem aicina savās dravās ikvienu apmeklētāju. Šogad tas būs 14. septembrī. Dravās būs iespējams iegūt zināšanas par bitēm, biškopja profesijas noslēpumiem, dažādiem medus veidiem, uzzināt, kā rodas medus, degustēt un iegādāties gardos un veselīgos biškopības produktus. Latgales puses biškopjus un interesentus gaidīs Ingrīda Irbe, un tikšanās vieta ir Jēkabpils novada Dunavas pagasta "Riteņos". Ikviens interesents var apmeklēt dravu bez maksas. Biškopji gaidīs gan individuālus apmeklētājus, gan grupas: ģimenes, darba kolektīvus, skolēnus, draugu kompānijas.

Pagarināts termiņš zālāju nopļaušanai

15.augusts ir noteikts kā datums, līdz kuram zālājam jābūt nogānitam vai nopļautam un novāktam, lai pilnā apmērā saņemtu ES platību maksājumus – vienoto platības maksājumu, maksājumu par klimatam un videi labvēligu lauksaimniecības praksi jeb "zalīnāšanas" maksājumu, mazo lauksaimnieku shēmas maksājumu, maksājumu par bioloģisko lauksaimniecību, maksājumu par apgabaliem, kuros ir dabas vai citi specifiski ierobežojumi. Taču, ņemot vērā nelabvēligos laika apstāklus, lauksaimniekiem, kuri izmanto zālājus lopbarības vajadzībām, arī šogad Zemkopības ministrija ir paredzējusi iespēju līdz 15.septembrim nopļaut un novākt tos zālājus, kurus bieži nokrišu un lielā mitruma dēļ nebūs iespējams nopļaut un novākt līdz 15.augustam.

Augkopības speciālisti atgādina, ka šogad jūnija vidējā gaisa temperatūra Latvijā pārsniedza mēneša normas, kļūstot par siltāko jūnija mēnesi novērojumu vēsturē. Savukārt nokrišu daudzums bija 33% zem mēneša normas, kas ietekmēja zālāju augšanu un kavēja uzsākt to nopļaušanu un novākšanu lopbarības vajadzībām jūnija beigās. Jūlijā nokrišu daudzums bija 15% virs mēneša normas, un daudzviet uz zālāju laukiem nebija iespējams uzbraukt ar plāušanas un novākšanas tehniku. Arī augustā Latvijā saglabājās mitrs un vēss laiks, kas apgrūtināja zālāju nopļaušanu un novākšanu līdz 15.augustam.

Termiņš, līdz kuram jāapstrādā papuve

Platību maksājumu kalendārs atgādina, ka 15.septembris ir datums, līdz kuram jāpaspēj apstrādāt papuve. Tas nozīmē, ka nezālēm arāzemē jābūt apkarotām, augiem, zaļmēslojumam jābūt iestrādātiem augsnē.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

Eiropas brīvprātīgais darbs

Dalīsies pieredzē un mācīties pašas

Aizvadītās nedēļas sakumā Balvos darbu uzsāka divas Eiropas brīvprātīgās jaunietes – Helena Halder sen no Norvēģijas, kura Latvijā uzturēsies līdz nākamā gada janvāra beigām, un Liana Nikolyan no Armēnijas, kura arī interesēsies par latviešu valodas apguvi. Tāpat kā iepriekšējās Eiropas brīvprātīgās, dzīvojot mūsu valstī, viņas droši vien izmanto iespēju iemācīties mūsu valodu. Tāpat Liana un Helena iepazīstinās mūs ar savu kultūru, organizējot savu tautu kultūras vakarus. Daudz ko darīsim kopā, meklēsim līdzīgo un atšķirīgo starp mūsu tautām. Viņas organizēs dažādus pasākumus. Domāju, ka piedāvās mūsu jauniešiem iespēju apgūt svešvalodas. Esam elastīgi, un daudz kas atkarīgs no tā, ko jaunieši vēlēsies kopā darīt. Tāpat kā līdz šim, viņas droši vien bieži aicinās piedalīties pagastu un skolu aktivitātēs. Ar prieku sadarbosimies. Pagaidām izstrādājam grafiku, kurās dienās jaunietes būs sastopamas Balvos, kurās - Viļakā un Tilzā."

Interesējas par politiku un aizraujas ar kikboksu

21 gadu jaunā HELENA HALDERSENA no Norvēģijas ir Bergenā universitātes studente. Lai atsāktu mācību kursu, viņa Latviju pametis mazliet ātrāk nekā kolēge Liana Nikolyan. Helena izvēlējusies ļoti interesantu studiju nozarē – salīdzinošo politiku: "Mani interesē, kā dažādas politiskās sistēmas darbojas katrā no valstīm, atšķirīgās pasaules daļās. Jo Ziemeļvalstīs, Dienvidēiropā, Austrumeiropā, Āzijā, Amerikā un Āfrikā šīs sistēmas darbojas atšķirīgi, un tas ir ļoti interesanti."

Šī ir pirmā Helenas Eiropas brīvprātīgā darba pieredze ārzemēs. Uzzinājusi par iespēju kādu laiku pastrādāt jauniešu sfērā Latvijā, viņa labprāt piekrita: "Man ļoti patīk darboties ar jaunatni. Esmu to darījusi arī Norvēģijā." Viņa neslēpj, ka Latviju iepazīs ar lielu interesu, jo no Austrumeiropas valstīm pagaidām ir ciemojusies tikai Polijā.

Taujāta par mērķiem, ko vēlas sasniegt, dzīvojot mūsu zemē, Helena apgalvo, ka viens no tiem ir dalīties dažādu apmācības metožu pieredzē: "Gribu arī palīdzēt padarīt daudzveidīgākas un interesantākas vietējo bērnu un jauniešu brīvā laika pavadišanas iespējas."

Helena ir ļoti sportiska jauniete. Mājās, Norvēģijā, viņa nodarbojās ar kikboksu un niršanu, kā arī spēlēja rokasbumbu. "Man patīk sports," apgalvo studente. Ar ne mazāku entuziasmu viņa iesaistās politikā. Helena ir Norvēģijas Darba partijas biedre. Šoreiz gan viņai nācas izlaist nesen notikušās pašvaldību vēlēšanas Norvēģijā, jo viņa devās uz Latviju. Būdama Darba partijas jauniešu nodaļas priekšsēdētāja vietniece, viņa daudz laika veltī partijas politikas popularizēšanai: "Runājam ar cilvēkiem, dodamies pie viņiem uz mājām, izgatavojam informatīvos stendus, apmeklējam skolas, debatējam ar jauniešiem par politiku. Jauniešu nodaļu varu salīdzināt ar vienu no divām partijas kājām - viņi bez mums nevar, esam partijai nepieciešami."

Uz tradicionālo jautājumu, kāds ir pirmsais iespaids par Latviju, Helena atbild šādi: "Pirma dienu pavadījusi Rīgā, es to iemilēju. Rīga ir ļoti skaista pilsēta. Ievēroju, ka ne tikai Rīga, bet visa Latvija ir ļoti zaļa, turklāt lidzēna, atšķirībā no kalnainās Norvēģijas. Arī cilvēki te ir jauki un smaidīgi. Man patīk arī Balvi. Šī pilsētiņa nav pārāk liela, bet nav arī pārāk maza. Visu var diezgan ātri apskatīt. Jūtos, ka jau pazīstu šo pilsētu."

Pirma reizi Eiropas Savienībā

23-gadīga armēniete LIANA NIKOLYAN pirms došanās uz

Izbauda saulainu rudens dienu. Liana (no labās) un Helena (no kreisās) Balvos ieradās pavism nezen, bet jau gatavas ar pilnu sparu ķerties pie saviem brīvprātīgā darba pienākumiem.

Foto: I.Tušinska

Latviju studēja valodniecību. "Pabeigusi studijas, vēlējos pavadīt kādu laiku ārpus savas valsts, iegūt jaunu pieredzi. Gribu mācīt citiem, ko esmu apguvusi, un pati uzzināt, ko vēl nezinu." Lai gan savā zemē ļoti dažāda veida brīvprātīgo darbu, Lianai šī ir pirmā pieredze, darbojoties ārzemēs. "Turklāt nekad agrāk neesmu bijusi nevienā Eiropas Savienības valstī," piebilst jauniete. Armēnijā viņas brīvprātīgā darba uzdevumi galvenokārt bija saistīti ar valodu mācīšanu, tulkošanu no dažādām valodām, kā arī palīdzību, rīkojot dažādus pasākumus un aktivitātēs. Viņa cer, ka arī mūsu valstī varēs pielietot Armēnijā gūto brīvprātīgā darba pieredzi.

Liana uzskata, ka Latvija un Armēnija nav nemaz tik dažadas, tomēr zināmas atšķirības pastāv: "Latvijas pilsētas ir ļoti tīras, te ir daudz svaiga gaisa. Protams, arī Armēnijā šajā ziņā ir līdzīgi, tomēr man ļoti patīk tieši Latvijā. Esmu ievērojusi, ka te mājas līdzīnās viena otrai. Turpretim Armēnijā katra celtne ir atšķirīga. Turklāt ir neparasti, ka apkārt nav neviene kalna."

Liana atbraukusi uz Latviju iegūt jaunu pieredzi: "Vēlos arī sniegt savu ieguldījumu vietā, kur esmu ieradusies. Parādīt, ko protu, izmantot savas iepriekš iegūtās zināšanas. Otrkārt, esmu ļoti ieinteresēta kultūru apmaiņā. Man ļoti patīk iepazīt citu tautu kultūras, tradīcijas, ēdienu. Es labprāt iegūstu jaunas zināšanas, prasmes un pieredzi."

Liana ir gatava iesaistīties jebkādās aktivitātēs, kas sniegs iespēju dalīties ar savu pieredzi un zināšanām: "Varu mācīt angļu vai armēņu valodu, ja vietējiem būs tāda vēlme. Organizēšu arī citas aktivitātēs, kas interesēs latviešu jauniešus. Noteikti notiks ne viens vien armēņu kultūras vakars. Mana

dzimtene ir lieliska valsts, kurai ir tik daudz ko rādīt citiem."

Lianu interesē dažādu tautu valodas. Viņa labi runā ne tikai armēņu un angļu, bet arī krievu valodā, kā arī mācās spāņu, itāļu, franču valodas: "Pirms došanās uz Latviju iemācījos dažus vārdus latviski, piemēram, 'labdien' un 'paldies'. Ceru, ka šeit pavadītā laikā apgūšu arī latviešu valodu."

Viens no Lianas vajaspriekiem ir ceļošana. Viņa izbraukājusi Armēniju krustu – šķērsu: "Mūsu valstī ir ļoti daudz skaistu vietu. Vajadzīgi gadi, lai tās visas apskatītu. Esmu bijusi arī Gruzijā un Krievijā. Lai gan nekad neesmu ciemojusies Eiropas valstīs, ļoti ceru, ka šoreiz būs laiks paceļot arī pa tuvējām Latvijas kaimiņzemēm."

Savā brīvajā laikā Liana labprāt klausās mūziku, pārsvarā armēņu: "Klausos arī modernākus skaņdarbus."

Taujāta, kā gatavojas Latvijas aukstajai ziemai, jo pati nāk no saulainas un siltas zemes, Liana pārsteidz ar atbildi, ka pie aukstuma viņa ir pieradusi: "Dzīvoju valsts ziemējos, kur aukstums ziemā var sasniegt pat -35 grādus. Ja es nāktu no dienvidu daļas, iespējams, būtu grūtāk." Jauniete no saulainās Armēnijas stāsta, ka pirms došanās uz Latviju mazliet ieskatījās internetā, lai vairāk uzzinātu par mūsu zemi. Viņu pārsteidza ziņa, ka mūsu valstī gada laikā caurmērā ir tikai 30 – 40 saulainas dienas: "Armēnijā gluži otrādi - tik daudz dienu ir bez saules."

Jau no pirmajām dienām Balvos Eiropas brīvprātīgās iesaistīsies pasākumos. Pirmais no tiem bija dalība "Volejbola naktī". Lai pēc iespējas pilnvērtīgā izmantotu viņu spējas un zināšanas, šobrīd Helena un Liana kopā ar BBJC jaunatnes darba speciālistēm veido aktivitāšu plānu, kurās iesaistīsies.

Lappusi sagatavoja I.Tušinska

Iepazīsti Ziemeļlatgales garšu

Apskates saimniecību maršrutā arī "Bukša drava"

Baltinavas novadā tūrisma maršrutā līdzās citiem objektiem iekļauta arī "Bukša drava". EDMUNDS BUKŠS ir jauns, juridisko un lauksaimniecisko izglītību ieguvis cilvēks, pašnodarbināta persona, kas nodarbojas ar bioloģisko biškopību, kā arī nedaudz ar graudkopību, augkopību. Šogad dravnieks mazpamazām sācis medus pārstrādi, iepludinot tirdzniecībā dažādus medus produktus. Tos viņš plāno piedāvāt nobaudīt arī ceļotājiem.

"Vakar saimniecībā bija kontrole no Vides kvalitātes dienesta, kas ir uzraugošā institūcija bioloģiskajiem biškopījiem un vispār bioloģiskajiem lauksaimniekiem kā tādiem. Izvērtās laba diena un sadarbība ar viņiem. Man ir reģistrēta medus pārstrāde, jo pircējiem interesantāki šķiet dažādi medus pārstrādes produkti, ne tikai medus vien," biškopis iesāk sarunu.

Šogad "Bukša dravā" tapis tāds interesants produkts kā bišu maizes pulveris. Bišu maize parasti ir granulās, bet Edmunds to pārstrādā pulveri, ko var izmantot kulinārijā, dot bērniem, var ēst arī pieaugušie, kas ir ļoti veselīgi. Tad ir bišu maize medū, kas arī ir interesants produkts. Bišu maizi sajauč ar medu, un tas jau atkal ir cits produkts, kuram ir cita garša, cita pievienotā vērtība, nekā vienkārši medum. Arī ziedputekšņus var samalt pulveri. Tos sajaucot kopā ar medu, atkal rodas cita garša, smarža. Saimniecībā audzē ķiplokus, ko sasmalcina daivīgās un izžāvē. Pievienojot tās medum, rodas produkts, ko rudenī var lietot imunitātes stiprināšanai, kā arī kulinārijā, piemēram, marinējot gaļu.

Medus pārstrādes rezultātā radīti divi pirts produkti - pirts medus ar piparmētrām un pirts medus ar apīnjiem. Tos izmanto pirts procedūrās, lielākoties masāzās. Arī piparmētrām un apīnjiem kopš šī gada saimniekam ir bioloģiskie sertifikāti.

Medus pārstrādes rezultātā saimniecībā top arī tāds pircēju iecienīts produkts kā krēmveida medus jeb *krēmotaīs* medus, ko gatavo ar speciālu aparātu. Medus dabīgā veidā kristalizējas, kļūst ciets. Krēmotājs salauž kristālus, kas ir medū, un tas vairs nepaliek sākotnējā stāvoklī - nav tik sīvs un bütībā ir kā deserts, saldums, našķis.

Lai ražotu medus produkciiju, Edmunds iegādājies atbilstošu aparātūru - medus krēmotāju, ziedputekšņu, bišu maizes, ķiploku kalti, divas pusautomātiskās medus sviedes - četru un astoņu rāmju, sešu un divpadsmiņu, medus atsildīšanas skapi. Priekšdienās domāts kaut ko iegādāties atvākošanai - automātisku un elektrisku, lai tas nav jādara ar rokām. Pārstrādes telpā ir tehniskā izlietne, silts ūdens inventāra mazgāšanai. Pabeigta arī pati pārstrādes telpa, kurā izvietotas ne tikai medus pārstrādes iekārtas, bet ofiss, inventāra ēka.

Šogad daudz savākts bioloģiskā vaska. Pārstrādājot to (citā saimniecībā, kas nodarbojas ar šo pakalpojumu), iegūta laba vaska plākšņu raža - aptuveni 150 kilogramu, kas savā ziņā ir rekords. Rāmīšus varēs stīgot ar jaunām vaska plāksnēm. "Ja pārdod šūnu medu, tad šo vasku var droši košķat, jo tas ir simtprocēnti bioloģisks un sertificēts," piebilst Edmunds.

Pēc pērnās ziemas saimniecībā nedaudz panikušas bišu saimes. Šajā sezonā bitenieks bišu saimes veiksmīgi atjaunojis, un tagad īpašumā ir aptuveni 250 pamatsaimes, no kurām lielākā daļa izvietotas mežos, kur tuvumā nenodarbojas ar intensīvo lauksaimniecību, kas varētu atstāt nelabvēligu iespaidu uz medus produkciiju.

Pagaidām bitenieks ievācis divas tonnas medus, laujot bitēm atpūsties. "Nāca plāujama labība, bija jāizmanto katras Saulainā un karstā diena," saka Edmunds. Viņš piebilst, ka karstajās dienās strādāt dravā ir pat riskanti, darbs jādara ātri, turklāt pilnā bitenieka ekipējumā, arī bites sāk sajust medu un meklēt, kur bitenieks to *noslēpis*.

Lauku tūrisma jaunumi kaimiņu novados

Šogad jauni lauku tūrisma apskates objekti parādījušies ne tikai Baltinavas novadā. Ziemeļlatgales biznesa un tūrisma centra tūrisma darba organizatore Ineta Bordāne informē, ka Balvu novadā šogad jauns piedāvājums lauku tūrismā ir rančo "Ozolmājas". Apskates objektā var iepazīties ar daudzajiem tā iemīniekiem, dažādiem dzīvniekiem - pabarot, apčubināt, samīļot tos, kopānofotografēties. Apskates objektā ir piknika laukums ar ugunkura vietu, lapenīte. Šogad novadā paplašinājies naktsmītnu piedāvājums. Līdzās iecienītajam "Pērkonu namiņam" pie Pērkonu ezera darbu uzsākusi "Jēkaba māja". Paplašināts arī viesu nama "Paradīzes" piedāvājums.

Viljakas novadā nakšņotājus šogad sākusi uzņemt atjaunotā latgaļu lauku sēta "Vecozoli". Sadarbībā ar lauku sētu "Vēršukalns" savus pakalpojumus piedāvā burbuļtelts. Apmeklētājiem atvērta arī Šķilbēnu vecā baznīca. Šogad tautā palaista arī Viljakas novada tūrisma mājaslapa.

Rugāju novadā šovasar savu darbību paplašinājis lauku tūrisma apskates un izklaides objekts "Silenieku skola".

Labiekārto mājas apkārti. Kopš Bukšu ģimene uzbūvējusi māju, apkārt vairāk notiek labiekārtošanas darbi, tiek stādīti košumkrūmi, puķes. Gar krūmu malu, kur lielākoties aug alkšņi, iestādīti bērzi. Par puķēm, arī tām, kas aug podos pie šķūņa sienas, parūpējusies Edmunda mamma Sarmīte.

Gatavā medus produkcija. Šogad dravnieks medu liek spaiņos, strikti katrā spanī 28 kilogrami. Tas atvieglo pasūtījumu izpildi. Atliek tikai spaiņu skaitu pareizināt ar spaiņa svaru.

Medus pārstrādes produkti. Šogad Edmunds radījis vairākus interesantus bišu produktus, ko var izmantot gan pārtikā, imunitātes un veselības stiprināšanai, gan pirts procedūrās. Tas kļuvis iespējams, pateicoties medus *virtuvē* iegādātajiem agregātiem.

Ievākts Latvijā. Atpazistamībai jaunā bitenieka medus produkciju rotā Latvijas Biškopības biedrības uzlīmēties "Ražots Latvijā". Ne kurš katrs var lietot šādu uzlimi, to nedrīkst pārdot. Par to ar Biškopības biedrību noslēgts līgums. Edmundam ir arī siks zīmols "Bukša drava".

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

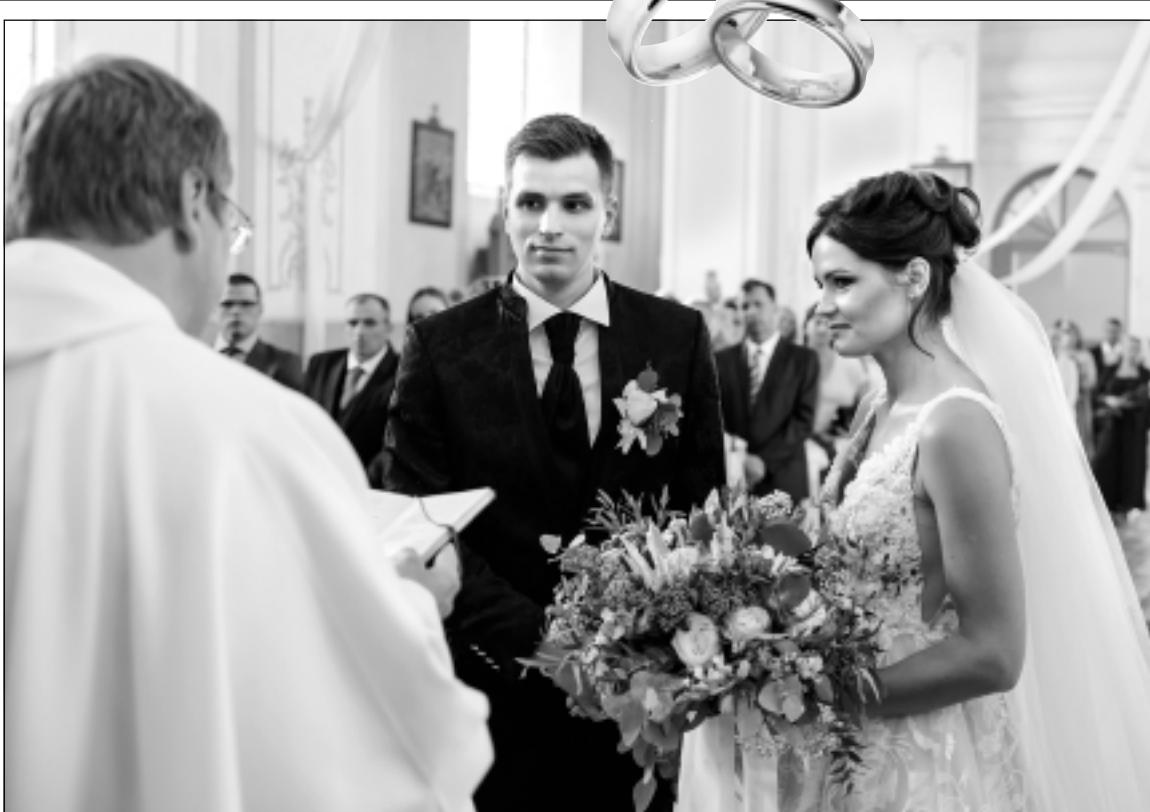
Apsveicam!

Precēties ir forši!

3.augustā Bēržu Svētās Annas Romas katoļu baznīcā gredzenus mija un viens otram solijās būt kopā priekos un bēdās **MĀRĪTE ELKSNE** no Rēzeknes novada un bērzpilietis **DĀVIS CIRCENS**. Jauno pāri dzīvē ievadīja Dāvja draugs ar sievu – Vivita un Artis Čudari.

Mārīte un Dāvis par savas draudzības pirmsākumu uzskata 2008.gada 4.janvāri. Tajā vakarā Bērzpili kādā pītī Mārītes māsas klasei bija sarikots pasākums, kurā nokļuva arī viņa. "Nebiju vietējā, taču mācījos Bērzpili un darba dienās dzivoju Bērzpils vidusskolas internātā, tāpēc mani arī paacīnāja. Jau pēc pirmās tikšanās abi ar Dāvi sapratām, ka mūsu starpā ir kāda dzirkstelīte. Tā sākās mūsu draudzība ar kopīgām ikvakara pastaigām teju katru darba dienu un interesantām sarunām... Ātri pagāja pēdējais vidusskolas gads, pēc tam iestājos Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā. Mūsu tikšanās reizes kļuva retākas, taču tāpat nedēļas nogalēs centāmies aizbraukt viens pie otra ciemos. Pēc vidusskolas arī Dāvis sāka studēt Rēzeknē, un tā mēs atkal bijām kopā," stāsta Mārīte. Savukārt pirms diviem gadiem viņas mīlākajos svētkos – Ziemassvētkos, Mārīte no Dāvja saņēma bildinājumu. Izrādās, viņš šim notikumam bija rūpīgi gatavojies, jo jau mēnesi pirms Ziemassvētkiem katrai dienai bija sagatavojis kādu fotogrāfiju, kurai otrajā pusē uzrakstīja mīlus un labus vārdus. Tobrīd Mārīte pat iedomāties nevarēja, ka tas bija sākums bildinājumam. Bet uz aicinājumu kļūt par Dāvja sievu, Mārīte, protams, teica pārliecinošu 'jā'. Un drīz vien viņi varēja sākt plānot savu dzīves balto dienu.

Neskatoties uz to, ka visas iepriekšējās dienas bija drūmas un apmākušās, Mārītes un Dāvja kāzu dienas rīts pienāca gaišs un saulains. Mārīte atminas, ka satraukums bija ļoti liels. Taču tas pazuda, tīklīz viņa ieraudzīja savu topošo vīru. "Mūsu dienā viss notika, kā ieplānots, un pat vēl labāk. Kāzu vadītājas Arnita un Mairita Rakstiņas bija parūpējušās par dažādām aktivitātēm – kā mūžīgās mīlestības simbolu Bērzpili iestādījām savu rozi, uz tiltiem tikām galā ar ļoti jautriem uzdevumiem, Gulbenē piestājām pie strītbola laukuma, uzvilkām sporta apavus un spēlējām strītboli. Pēc tam vedēji ar saviem "rūķišiem" – Lieni un Lindu – mūs pārsteidza ar skaistu uzklātu galdiņu meža ielokā. Uz tā bija sveces, skaistas dekorācijas un saldumi, kas radīja jauku un romantisku atmosfēru," par savu kāzu dienu stāsta Mārīte un Dāvis.

Savukārt kāzu svīnības notika Madonā, viesu namā "Kučuru dzirnavas". Mičošanā vecāki jaunlaulātos izšūpoja izgaismotās ozolā iekārtās šūpolēs un, turpinot sporta tēmu, jaunā sieva un vīrs viens otram uzlika galvā *keponus* un abi uzvilka botas.

Pēc kāzām jaunlaulātie dzīvo Bērzpili un katru rītu kopā brauc uz darbu. "Abi strādājam Balvos, 200 metru attālumā viens no otru. Dāvis strādā būvniecības veikalā SIA "Valdis", savukārt mana darba vieta ir uzņēmumā SIA "Amati projekts", stāsta Mārīte. Viņa atklāj, ka šogad ar vīru kāzu ceļojumā nedosies, taču brauciens uz Spāniju nākamā gada pavasarī jau ieplānots.

Jautāti par sajūtām, kādas pārņemušas, kad abi jau var saukties par vīru un sievu, Mārīte un Dāvis teic: "Principā nekas daudz nav mainījies, tikai gredzens pirkstā. Taču emocijas un mīlestība, ko deva tuvinieki un draugi, vēl joprojām silda sirdi. Tagad zinām pavisam noteikti - precēties ir tik forši. Ir jāprecās – obligāti! Tie ir svētki sev, kuri neaizmiršsies nekad. Dzīvojam taču tikai vienreiz!"

Sāks jaunu dzīves posmu

10.augustā Bēržu Svētās Annas Romas katoļu baznīcā gredzenus mija lejasciemiete **MADARA UISKA** un bērzpilietis **DAIRIS ŽIGURS**. Jauno pāri dzīvē ievadīja vislabākie vedēji Daira māsa Evija ar vīru Raivi, kuri tieši pirms pieciem gadiem - 9.augustā - salaulājās šajā pašā baznīcā.

Madara ar Dairi viens otrs pirmoreiz ieraudzīja pirms sešiem gadiem Baltinavā, mūzikas festivālā "Osvalds". Jaunieši ieskatījās viens otrā un, laikam ejot, saprata, ka ir atraduši savu īsto otro pusīti. Savukārt, kad piedzima abu dēliņš, Madara un Dairis nolēma, ka šogad jāsalaulājas - jāsāk jauns dzīves posms.

Pienāca 10.augusts – Madaras un Daira kāzu diena. Pēc emocionālās laulību ceremonijas baznīcā un gredzenu mišanas jaunlaulātie ar kāzu viesiem devās uz Bērzpils centru, kur kā mīlestības simbolu iestādīja rozīti. "Abas dienas mūsu kāzas vadīja Arnita un Mairita Rakstiņas, līdz ar to tās bija lustīgas un pārdomātas. Gan uz lēcas tilta, gan brīvdabas muzejā "Saipetnieki" notika aktivitātes mums un arī kāzu viesiem. Savukārt pašas kāzu svīnības notika Bērzpili, "Žiguru" mājās, kur par muzikālo noskaņojumu visu vakaru un nākamo dienu parūpējās mūzikās Juris Kirsons. Kāzās netrūka ne jautrības, ne smieku. Interesanti, ka mani kā līgavu apsardze spēja nosargāt līdz pašam mičošanas brīdim, kas notika pagalmā, sveču gaismā. Savukārt vīramāti gan kāds pamanījās nolaupīt. Lai viņu izpirktu, ligavas sargiem nācās dejot striptizu, kas kāzu viesiem šķita itin jautrs pasākums," savas baltākās dienas atmiņās dalās Madara.

Jaunlaulātie priečājas, ka arī vecāki atbalstīja abu izvēli būt kopā un veidot jaunu ģimeni. Pēc kāzām Madara un Dairis turpina dzīvot un strādāt Bērzpili. Viņi atzīst, ka tagad, kad viens otru var saukt par sievu un vīru, sajūtas ir ļoti pozitivas. "Brīdi, kad nolēmām dibināt mūsu ģimeni, mūs atbalstīja tik daudz radu un draugu. Un tas ļoti priečē," atzīst jaunlaulātie.

Jaundzimušie

8.augustā pulksten 23.32 piedzima meitenīte. Svars - 2,660kg, garums 50cm. Meitenītes mamma Diāna Matvejeva dzīvo Alūksnes novada Veclaicenes pagastā.

9.augustā pulksten 8.39 piedzima puika. Svars - 3,600kg, garums 59cm. Puisēna mamma Gunīta Ķauķe dzīvo Apes novada Apē.

10.augustā pulksten 3.07 piedzima puika. Svars - 3,440kg, garums 56cm. Puisēna mamma Mārīte Jefimova dzīvo Rugāju novada Rugāju pagastā.

14.augustā pulksten 13.35 piedzima puika. Svars - 4,200kg, garums 59cm. Puisēna mamma Anžela Šekova dzīvo Balvos.

15.augustā pulksten 6.42 piedzima meitenīte. Svars - 3,125kg, garums 55cm. Meitenītes mamma Gita Valtere dzīvo Vīļakas novada Žīguru pagastā.

30.augustā pulksten 0.05 piedzima puika. Svars - 3,700kg, garums 56cm. Puisēna mamma Inese Bukša dzīvo Baltinavas novadā.

Lappusi sagatavoja S.Karavočika

Zemessardzē

Atklāj rotas atbalsta punktu

Foto - A.Kirsanovs

Svinīgā pasākuma dalibnieki. Kā jau tas pienākas, atklājot jaunas telpas, tās nepieciešams arī iesvētīt. Par to parūpējās Zemessardzes vecākais kapelāns majors RAIMONDS KRASINSKIS (ceturtais no labās). "Svētajos Rakstos teikts, ka īsts saimnieks savu namu ceļ uz klints, lai tas būtu ļoti stabils. Stabilitāti realizē arī Zemessardze, ar saviem darbiem esot tuvāk cilvēkiem. Ir ļoti būtiski darbu iesākt ar Dieva svētību. Jau kopš seniem laikiem zemnieks savu pirmo labības kūli upurēja Dievam. Tāpat šodien cilvēki uzsāk kopdzīvi, ar Dieva svētību laulājoties baznīcā. Arī cilvēka dzīves sākumā viņš ar Dieva svētību tiek nokristīts. Lūgsim Dieva svētību arī zemessargiem, ikvienam citam un arī šai ēkai, kurā atrodas jaunais Balvu rotas atbalsta punkts," vēlēja Zemessardzes vecākais kapelāns.

Pagājušajā ceturtdienā Balvos, Raiņa ielā 52, svinīgi atklāja Zemessardzes 31.kājnieku bataljona rotas atbalsta punktu.

Zemessardzes 31.kājnieku bataljona komandieris pulkvež-leitnāts JĀNIS RITENIS sarunā ar laikrakstu "Vaduguns" pastāstija, ka jaunais bataljona rotas atbalsta punkts atvieglos iespēju Balvu un tuvējo novadu iedzīvotājiem pievienoties Zemessardzei, ļaus efektīvāk pildit bataljona administratīvās funkcijas un darbosies kā pulcešanās punkts zemessargiem no Balviem un tuvējās apkārtnes. "Piemēram, cilvēkam, kurš vēlas pieteikties dienestam Zemessardzē, vairs nebūs jāmēro celš uz kaimiņpilsētu Alūksni, bet viņš varēs atrast uz rotas atbalsta punktu Balvos un visu nepieciešamo dokumentāciju iesniegt šeit. To var izdarīt pirmsdienās un ceturtdienās no pulksten 9.30 līdz 17. Savukārt jau pēc iestāšanās Zemessardzē rotas atbalsta punktā Balvos notiks arī teorētiskās apmācības. Kopumā rotas atbalsta punktā Balvos Zemessardzes rīcībā ir divas telpas. Tās pieder pašvaldībai, no kuras Zemessardze telpas irē, "stāsta J.Ritenis.

Balvu novada domes priekšsēdētājs AIGARS PUŠPURS rotas atbalsta punkta atklāšanas svinīgajā uzrunā bija gandarīts, ka Zemessardze un pašvaldība nonākuši pie rezultāta, par ko divu gadu laikā runājuši un apsvēruši dažādus variantus, lai arī Balvos būtu rotas atbalsta punkts. "Līdz ar rotas atbalsta punkta atklāšanu jūtāmies drošāki un vairāk piederīgi Zemessardzei un Latvijas armijai kopumā. Esam patiesi priecīgi un

gandarīti. Ceram, ka Zemessardzi telpas apmierinās un savstar-pējā sadarbība turpināsies," teica novada domes priekšsē-dētājs.

Savukārt Zemessardzes 2.Vidzemes brigādes komandieris pulkvedis MAREKS OZOLIŅŠ pauca prieku, ka apņemšanās paplašināt Zemessardzes klātbūtni turpinās. "Šis ir viens no veidiem, kā mēs, militāra organizācija, sadarbojamies ar sabiedrību. Izmantojot šo sadarbību, Zemessardzei ir lielāka iespēja patstāvīgi būt uz vietas Balvos un uzrunāt jaunus Zemessardzes kandidātus. Tādējādi tiek palielināts zemessargu skaits, kuri gatavi aizstāvēt mūsu valsti, darīt mūs vēl spēcīgākus, piedalīties dažādās aktivitātēs un pasākumos, kas veicina sabiedrības izpratni par to, kādēļ nepieciešami bruņotie spēki, tostarp arī dažādos krīzes scenārijos. Ceru, ka rotas atbalsta punkta atklāšana Balvos ir tikai sākums padziļinātai sadarbībai un mūsu vēlmei būt Balvos vēl vairāk. Novēlu rotas atbalsta punktam Balvos augt, būt lepniem par to, kas mums ir pašreiz, kā arī aktīvi iesaistīties visos procesos gan Zemes-sardzē, gan pašvaldībā, gan arī valstiskā līmenī," vēlēja M.Ozoliņš.

Jāpiebilst, ka, stiprinot valsts aizsardzības spējas, kā arī vei-cinot to, lai varētu efektīvāk paveikt bataljonam noteiktās funkcijas, 12.jūlijā arī Apē durvis vēra Zemessardzes 31.kāj-nieku bataljona rotas atbalsta punkts. Bataljona atbildības teritorijā atrodas Balvu, Baltinavas, Rugāju, Viļakas, Alūksnes un Apes novadi. 2009.gada decembrī bataljona štābu pār-vietoja no Balviem uz Alūksni un šobrīd viss bataljons izvietots

Atklāj uzrakstu. Pasākuma laikā Balvo novada domes priekšsēdētājs Aigars Pušpurs un Zemessardzes 31.kājnieku bataljona komandieris pulkvež-leitnāts Jānis Ritenis svinīgi atklāja arī uzrakstu, kas vēsta, ka ēkas Raiņa ielā 52 trešajā stāvā atrodas Zemessardzes 2.Vidzemes brigādes 31.kājnieku bataljona 1.rotas atbalsta punkts.

vienās telpās kopā ar Nacionālo bruņoto spēku Kājnieku skolu. Zemessardzes 31.kājnieku bataljons ir viens no pieciem Zemessardzes 2.Vidzemes brigādes pakļautībā esošajiem bataljoniem, kura komandieris kopš 2017.gada 3.marta ir pulkvežleitnāts Jānis Ritenis.

Re, kā!

Gaisa baloni virs Balviem

Aizvadītās nedēļas nogalē Balvu pilsētas iedzīvotājus pārsteidza gaisa baloni, kuri debesis bija vērojami piektien un sestdien. "Vai tie bija par godu kādam pasākumam?" jautā lasītāji.

Alūksnes novada Liepnas iedzīvotāja LIENE STABINGE stāsta, ka savulaik desmit gadus notika gaisa balonu festivāls "Liepna no putna lidojuma". Tas gan vairs netiek rīkots, tomēr cilvēki vēl joprojām vēlas atbraukt ciemos uz Liepnu un ik rudenī dотies lidojumā ar gaisa baloniem. Līdz ar to L.Stabinge, neskatoties uz to, ka festivāls vairs nenotiek, arī šobrīd uzņēmusies rīkot gaisa balonu lidojumus. Turklat šogad tika nolemts, ka lidojumi notiks Balvu pusē. "Draugi atbrauca ciemos pie manis un izmantojām brīvo gaisa telpu virs Balviem, lai veiktu lidojumus ar gaisa baloniem. Protams, sākotnēji izvērtējām, vai virs Balviem vispār iespējams lidot, proti, vai ir piemērotas pacelšanās un nosēšanās vietas. Tāpat svarīgi zināt, kā uzvedas Balvu ezers, jo ezeri ļoti būtiski ietekmē balona lidojuma gaitu. Protams, ja vējš ir Krievijas virzienā, tad ir grūtāk, jo jāievēro pierobežas zona. Tomēr kopumā laika apstākļi priecēja. Divu dienu laikā veicām trīs lidojumus. Ceru, ka balveniešiem bija prieks redzēt gaisa balonus!" gandarīta par aizvadīto pasākumu ir L.Stabinge.

Lidojums virs Balviem. Gaisa balonu lidojumu organizatore Liene Stabinge stāsta, ka lidot gaisa balonos bija iespēja pasākuma atbalstītājiem, bet ne katram interesentam. Turklat nav izslēgts, ka arī kādā no turpmākajiem gadiem lidojumi ar gaisa baloniem atkal notiks virs Balvu pilsētas.

Lappusi sagatavoja A.Ločmelis

Jaunākie žurnālu numuri

Ilustrētā Zinātne

❖ Vācu cepelini uzbrūk Londonai. Pirmā pasaules kara laikā Vācija terorizē Lielbritāniju ar jauna veida militāro tehniku. Lai piespiestu pretinieku padoties, milzīgi gaisakaguji aptuveni 50 uzlidojumos bombardē Britu salas ar tonnām smagām bumbu kravām, ievainojot un nogalinot simtiem cilvēku.

❖ Nāve virs Rēzeknes. Līdz šim nezināmi fakti par bombardēšanu Latvijā 1944. gadā. Otrā pasaules kara gaitā Sarkāna armija 1944. gada vasaras vidū ar kaujām ienāca Latvijas teritoriju, tostarp 27. jūlijā ieņēma Rēzekni. Vairākus mēnešus pirms tam padomju aviācija nikni bombardēja vairākas pilsētas.

❖ "Dari kā varde, dēls!" Peldēšanas vēsture aizsākās pirms vairāk nekā 10 000 gadu. Iedvesmojušies no vardēm, cilvēki ielēca ūdenī un mēģināja peldēt. Uzskata, ka, visticamāk, tieši tā vēlāk attīstījās brass, viena no populārākajām peldēšanas tehnikām.

❖ Pasaulē dārgākās svinības. Mums ceturdien būs nelielas svinības. Pievienojies! 1971. gada rudenī Irānas šahs grandiozi atzīmē 2500.gadadienu, kopš izveidota pirmā Persijas impērija. Viņš ielūdz 600 augstu viesu no visas pasaules, uzbrūvē automāģistrāli un uzceļ greznu pilsētu tikai svētku vajadzībām. Milzīgo tēriju dēļ šahs paliek bez troņa.

❖ Liepājā savulaik ražoja šaujampulveri. 1930.gadā četri ambiciozi vīri nodibina sabiedrību "Liepājas pulvera fabrika" un pilsētas Dienvidu fortos izveido melnā dūmu pulvera ražotni. Pieprasījums pēc fabrikas produktiem ir liels – to lieto jaunsaimnieki tūrumu atbrīvošanai no celiņiem, mednieki un Keguma HES celtnieki.

❖ Alfrēda Vēgenera liktenīgā ekspedīcija Grenlandē. 1930.gadā vācu polārpētnieks Alfrēds Vēgeners vada ekspedīciju Grenlandē, kur izveido trīs meteoroloģiskās stacijas dabas apstākļu novērojumiem. Taču atklājas, ka vienā no stacijām pietrūks degvielas un pārtikas, lai pārlaistu polāro ziemu. Vēgeners ar dažiem kolēgiem dodas vīriem palīgā.

❖ Ārsts inficē sevi ar gonoreju un sifilisu. Džons Hanters ir viens no 18. gadsimta izcilākajiem ārstiem. Viņš studē cilvēka anatomiiju un liek pirmos pamatus modernajai ķirurģijai. Tomēr cīņā ar seksuāli transmisīvajām slimībām ķirurgs pieļauj liktenīgu kļūdu.

❖ Sidneju uzbrūvē katordznieki. 1788. gada janvārī Austrālijas krastos piestāj admirāla Artura Filipa komandēta britu flote: 11 kuģi ar 750 notiesātajiem. Lai atbrīvotu pārpildītos cietumus Britu salās, varasvīri nolēmuši kabatzagļus, ielasmeitas un citus sīkos noziedzniekus izsūtīt uz dzīvi tālajā kontinentā. Viņi sāk būvēt jaunu koloniju – Sidneju.

❖ Sports kā nežēliga cīņa. Aptuveni 3000 gadu aukstā spēle bumbas spēli, kuru, visticamāk, uztver kā simbolisku cīņu starp labo un jauno. Mačiem viņi izmanto dzīvībai bīstamu, cietu gumijas bumbu vairāku tūkstošu gavilējošu skatītāju priekšā.

❖ Kolumbs raksta Spānijas valdībai. 1492.gadā Kristofors Kolumbs dodas ceļā, lai Spānijas karalpāra Ferdinanda II un Izabellas I uzdevumā meklētu jūras ceļu uz Āziju. Pēc mēnesi ilga ceļojuma viņš sasniedz Karību jūru un raksta, ka jūrasceļu īsti nav atradis, toties viņa kravā ir dāsnas Jaunās pasaules veltes – rabarberi.

❖ Neapdomīgas pavēles satricina mierīlīgu demonstrāciju. 1819.gada augusta vidū ap 60 000 cilvēku pulcējas rūpniecības pilsētā Mančestrā un mierīlīgā demonstrācijā pieprasīja sev vēlēšanu tiesības.

Citādā Pasaule

❖ Augstākais saprāts diktē noteikumus. Saruna ar dziednieku Agri Miku.

❖ Tautas medicīna. Skaistā dziedniece peonija.

❖ Nāras – no Undīnēm līdz Meluzīnei. Mistiskās būtnes bija senu dzimtu aizsācējas un ļaundares.

❖ Dvēsele ar tomahauku rokā. Intervija ar Dailēs teātra aktieri Andri Buli.

❖ Pērtīkcilvēka radīšana. Kā padomju zinātnie plānoja pierādīt Darvina teoriju.

❖ Pagāniskās gudrības patriarhi. Seno ķeltu okultās zināšanas.

❖ Veselības horoskops. Labsajūta saskaņā ar zvaigžņu un planētu stāvokli.

Prātnieks 9. kārtā

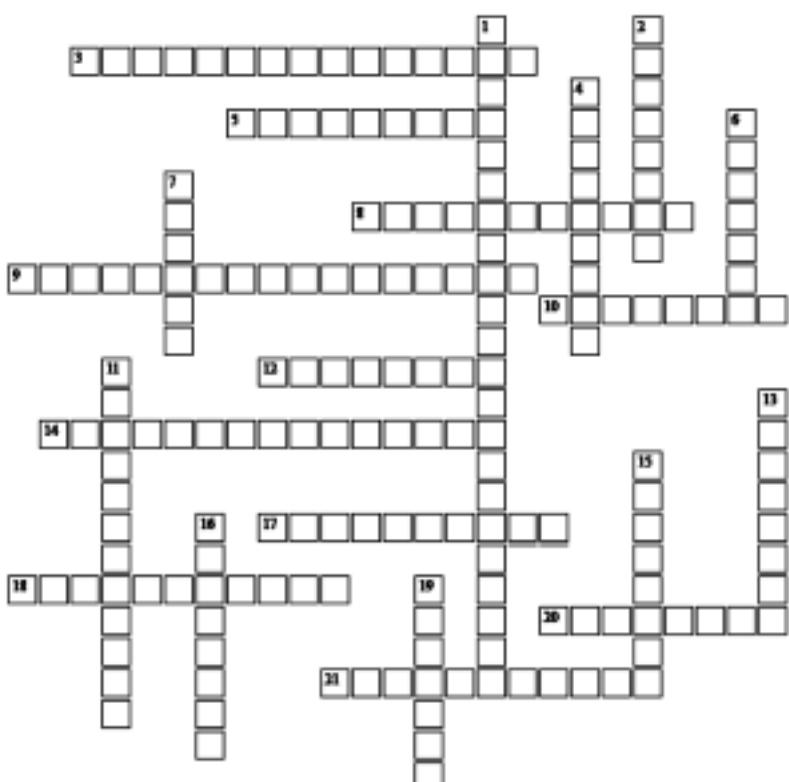
Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālās bibliotēkas bērnu un jauniešu lasītavā vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

- Ierīce aprēķinu veikšanai (senāk).
- Atziņas "Iucundiactilabores" autors.
- Vasaras un rudens sēnes.
- Latgaļu vārds, no kura, visticamāk, cēlies Alūksnes nosaukums.
- Kas aizsargā datus internetā un datorsistēmā?
- Prasme lietot medijus, meklēt un analizēt informāciju.
- Šķilbanu pušes ciems.
- Apdzīvota vieta pie Pērkonu ezera.
- Projektā "Ne tikai grāmatas – bibliotēkas uzņēmējdarbības atbalstam!" iesaistīts rajons.
- Tirdzniecības centrs, kur atrodas izdevniecības "Zvaigzne ABC" veikals Balvos.

Horizontāli

- Populāra, jaudīga attēlu apstrādes datorprogramma.
- Kas atradās Brīvības ielā 43?
- Balvu slimnīcas pirmā galvenā ārsta vārds.
- Izdevniecības "Zvaigzne ABC" izdots stāstu krājums.
- Briežu dārzs.
- Vieta, kur atrodas vējdzirnavu drupas Balvu novadā.
- Kameru mūzikas festivāla dalībnieks.
- Bezmaksas sludinājumu izdevums Balvu, Gulbenes, Alūksnes un Madonas novados.
- Populārs "magiskais vārds".
- Fabrikas "Laima" konfektes.
- Demokrātiska, literāra un sabiedriski politiska dienas avize latviešu valodā, sākā iznākt 1886.gadā.

Konkursa "Prātnieks" 8.kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Diecēze. 2.Leonīds. 3."Vientulības ministrija". 4."Mājdīvnieks". 5.Arbižs. 6.Sestdiena. 7.Ceriņu. 8.Neirografika. 10.latvija.lv. 11.Springovičs. 12.Sanbernārs. 13.Pasuocīns. 14.Samsung. 17.Breksi.

Horizontāli: 4. Maija dziedājumi. 5. Android. 7. Centramuiža. 9. Arvīds Sniepers. 15. Kafija. 16. Pionieru nams. 18. "Nastrova".

Pareizās atbildes iesūtījuši: A.Mičule, D.Zelča, I.Homko, O.Zelča, L.Mežale.

Balvu no apgāda Zvaigzne ABC saņem DAINA ZELČA no Krišjāņu pagasta. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā, 2.stāvā, informācijas pakalpojumu punktā.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors saņems balvu. Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Balvu ezerā. Iesūtīja Pēteris no Balviem.

Lappusi sagatavoja E.Gabranovs

Balvu Novada muzejā

Filozofiskais vēstījums izstādē “Dzīres”

Zinaida Logina

6. septembrī Balvu Novada muzejā notika tikšanās ar Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles pārstāvjiem. Vienlaikus notika arī izstādes “Dzīres”, kura tapusi ar Rēzeknes pilsētas pašvaldības aģentūras “Rēzeknes Kultūras un Tūrisma centrs” organizēto “Mazo kultūras un tūrisma projektu konkursa” atbalstu, noslēguma pasākums.

Latvijas Mākslas akadēmijas pastāvēšanas laiks ir jau 100 gadi, un šī mācību iestāde ir tikai nedaudz jaunāka par Latvijas valsti. Latgales filiālē, kas šogad atskatās uz savas darbības 30 gadiem, studē jaunie talanti no visas Latgales – Daugavpils, Ludzas, Livāniem, Krāslavas, Balviem, Jēkabpils un arī citām Latvijas vietām. Varbūt tieši tāpēc viņi rīko ceļojošās izstādes, lai ieinteresētu jaunos talantus doties studēt akadēmisko mākslu Rēzeknē. Tie, kuri apmeklēja šo izstādi, varēja izlasīt, ka izstādes ekspozīcijā aktualizētā jēdziena “dzīres” traktējums nāk no grieķu filozofijas laikiem. Tas vijas cauri visiem gadsimtiem un ļauj parādīt svētku svinēšanu radošajā darbībā, filozofijā, ikdienā un arī īpašos gadījumos. “Platona traktāts tapis 4.gs. pirms mūsu ēras, tomēr ir aktuāls, neapšaubāmi, arī šobrīd. Lai arī darba nosaukums vēsta par izklaides pasākumu, tomēr vissvarīgākais antīkajās dzīrēs – simpozijā, bija filozofiskais saturis, tā uzdevums bija dalībnieku starpā risināt dialogus par ētiskiem un estētiskiem jautājumiem, bagātinoties vienam no otra, parādot zināšanu summu, kas iegūta citīgās antīko jautājumu studijās. Platons analizē kopā pulcēšanās nepieciešamību, prāta skaidrību un izteikšanās vienkāršību, labā un ļaunā attiecības, dieva Erota nozīmi antīkajā kultūrā. Traktāta otrajā daļā autors aktualizē sarkasma, ironijas un dialoga nozīmi. Vizuāli plastisko mākslu dažādās izpausmes formās šie jautājumi allaž ir bijuši svarīgi. Gadsimtiem ejot, mainījies antīko jēdzieni saturiskais piepildījums,” stāstīja Latgales filiāles studenti un pasniedzēji. Viņi, izmantojot dažādas vizuālās mākslas izteiksmes formas, darbos bija parādījuši savu dzīru un simpozija traktējumu, kas pēc būtības un saturiskā piepildījuma ir tuvi radošo cilvēku izpausmes formām.

Pēc izstādes apskatīšanas Balvu Mākslas skolas skolēni un citi interesenti varēja noklausīties Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles vadītājas Ilmas Šteinbergas stāstījumu gan par izstādi, gan savu iestādi, kurā strādā arī tādi mūspusē pazīstami mākslinieki kā docents Anatolijs Zelčs, profesors Osvalds Zvejsalnieks un citi. “Bakalaura studiju programma balstīta vispārīgos mākslas principos un procesos, orientējoties uz izvēlētās specializācijas tehniskajām un kompozīcijas īpatnībām. Studenti un mācībspēki iegūst plašāku radošo pieredzi un veido starptautisku sadarbību. Studenti piedalās dažādās radošās aktivitātēs Latvijā un ārzemēs, veido profesionālo zināšanu bāzi,” teica Ilma Šteinberga, aicinot atbraukt uz izstādi Rēzeknē, kur darbi apskatāmi divās zālēs. Viņa piebilda, ka būt par mākslinieku ir gan liela brīvība, gan reizē arī atbildība, jo katrs mākslas darbs uz skatītāju atstāj zināmu iespaidu. Evija Vasiļevska, kura Latgales filiālē pasniedz mākslas un kultūras vēsturi, iepazīstināja klātesošos ar augstskolas dzīvi un dažādām iespējām, kuras gaida topšos studentus. Šeit studijas notiek glezniecības, grafikas, tekstilmākslas, restaurācijas un tēlniecības apakšnozarēs.

Skata izstādi. Balvu Novada muzejā izstādes “Dzīres” darbus apskatīja arī Balvu Mākslas skolas skolēni kopā ar direktori un pasniedzējām.

Sadarbosies ar Balvu Novada muzeju. Uz Balvu Novada muzeju bija atbraucis arī ikonu restaurators Jakovs Kłosovs, kurš studentiem restaurāciju, materiālu konservāciju un vecmeistarū darbu stājglezniecības paraugu oriģinālu un ikonu kopēšanu. Viņš iepazinās ar darbu no ekspozīcijas “Gleznotāja Jāņa Īdra piemiņas istaba”. Tas ir gleznotāja diplomdarbs “Smagā darbā”, kurš radīts 1931.gadā un jau gaida restauratora rokas. Galvenā krājuma glabātāja Inna Valute izrādīja muzeju, bet Jakovs Kłosovs par tur redzēto teica ļoti atzinīgus vārdus.

Foto - Z.Logina

Foto - Z.Logina

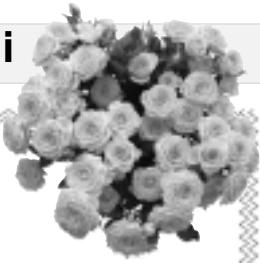
Iepazīstina ar augstskolu. Latvijas Mākslas akadēmijas Latgales filiāles vadītāja Ilma Šteinberga klātesošos iepazīstināja ar aktivitātēm augstskolā, mudinot Balvu Mākslas skolas audzēkņus čakli mācīties un jau laikus domāt par studiju turpinājumu Rēzeknē.

Ieinteresē ar stāstījumu. Augstskolas lektore Evija Vasiļevska aicināja jau tagad iepazīt Latvijas mākslas vēstures notikumus un procesus, ko viņa māca Latgales filiālē.

Foto - Z.Logina

Apsveikumi

Es esmu vienmēr
Viena skatiena, vārda
Pieskāriena attālumā
No Tavas sirds...

Mīļi sveicam **Renāti** un **Uldi Kindzuļus**
Pērļu kāzu gadā un **Renātes** skaistajā dzīves jubilejā!
Vēlam klēpi laimes no ziedošā maija, liepziņu vasaras,
sarmotās ziemas un zeltaini bagātā rudens!

Vedēji

Mēs vēlam veselību, vēlam spēku,
Ik katrai rūpei viegli garām iet,
Ar gaišu dzīvesprieku lai Tu spētu
Ik tumšam brīdim tiltu pāri likt.

Sirsniņi sveicam bijušo
Baznīcas ielas 7.mājas pārvadnieku
Jāni Suharževski

Diānas Kubuliņas, Māra Ločmeļa, Viktors Šaicāns,
Māra Lāpāna, Pētera Zujāna, Stanislava Logina ģimenes

Lai Tavā mūžā saules daudz,
Lai Tavā sirdī prieks,
Lai nākotne vēl ilgi var,
Tev, mīļā, daudz ko skaistu sniegt.

Mīļi sveicam **Zinaidu Jefimovu**
70 gadu jubilejā! Vēlam veselību, izturību,
dzīvesprieku un Dieva svētību turpmākojajos gados.
"Bolupe" darba kolēģi: Anna, Lucija, Jānis

Dzīves pulkstenis steigai par spīti
Zvana Tev šodien atmiņu brīdi,
Ik gads Tavā gaitā nav bijis par lieku,
Nesis gan rūpes, gan dzīvotprieku.
Vismīlākie sveiceni **Stefānijai Gabrānei** jubilejā!
Vēlam ziedus, sauli, veselību un laimi ilgus mūža gadus.
Marija, Jānis Bukši, Marija Svilpe, Zinaida Bartuša, Ādolfs
Zelčs, Anna Kaņepe, Otilija Ločmele

Abonē šodien, saņemsi jau rīt!

Veiksmes prognoze

11.septembris. Sen nav bijusi čika diena ar dažādiem fors mažor apstākļiem?! Nu šodien tukšajās stundās no plkst. 8.23 līdz 24.00 var gan putra skriet pāri katla malām, gan traktors iestigt mežā, gan mašīna palikt ceļa malā 5 km pirms pilsētas, gan zust dokumenti, gan brukta stalažas, gan plisīt caurules, gan nojukt dators, gan lit, gan snigt, gan karsēt kā uz pannas... Vārdu sakot, iespējama joti raiba diena. Un ja tu nevēlies to padarit vēl interesantāku ar kādu diža biznesa vai projekta uzsākšanu un pēc tam skriet kārties, tad stop! Šodienai pārsteigumu tāpat pietiks, tāpēc darisim pašus neatliekamākos darbus, vai sarunāts?

12.septembris. Izskatās, ka ar vakardienas incidentiem Čika kungam vēl bijis par maz. Arī šodien viņš vēl var turpināt mūs *uzjautrināt* līdz plkst. 12.52. Līdz pusdienām jāizturt. Pēc tam gan droši strādājiet gan birojā, gan garāzā. Lielām ķibeliem ar tehniku nevajadzētu būt. Ja jūsu darba proces pārtrauc bērna vai radinieces telefona zvans, noteikti atbildet! Darbs nav zaķis, tas mežā neaizbēgs. Bet jūsu tuvinieks bez jūsu palīdzības šodien tiešām var nokļūt nopietnās nepatikšanās vai pat dzīvības briesmās (tpu, tpu, ceru, ka tik trakai nebūs).

13.septembris. Trispadsmitais un piektiena! Nu nebūs nekādu – brr! Bet būs - urā! Darbi rītē raiti, energēja kūsās, visi rosisies, bet visiem pa priekšu šodien skries un citus skubinās Lauvas, Svari un Skorpioni. Ja jūs neverat tikt viņiem līdzi, tad to arī nedariet. Paslavējiet viņus no sirds, nevis sauciet par izlēcējiem, un viņi padarīs darbu arī jūsu vietā. Ja jūtāt, ka kājas vairs netur, tad atrodiet vietu un laiku tās paturēt horizontāli: uz krēsla, divāna vai galda. Nu ar to galdu gan uzmanīgi, ja jūs esat dāma un mugurā ir mini... Kāds kolēģis var kaut ko pārprast...

Pareģe Ilga * Veiksmes un laika ziņu prognozi lasiet arī vaduguns.lv, tālr. 29365609

Pārdod

12.septembrī Z/S "GRAČULI"
pārdos dažādu krāsu jaunputnus
(5,5 -6 mēn.), dējējvistas, gailus (arī
maina). Tālr. 29186065; 25983997
(šoferis).

Bērzpils 7.20 - Lazdukalns 7.35 -
Kapūne 7.45 - Rugāji 7.55 - Medņi
8.05 - Naudaskalns 8.15 - Balvi 8.25
- Kubuli 9.00 - Viksna 9.20 -
Kuprava 9.40 - Viļaka 10.00 - Žīguri
10.20 - Borisova 10.40 - Semenova
10.55 - Šķilbēni 11.05 - Rekova
11.15 - Upīte 11.25 - Baltinava 11.45
- Briežuciems 12.00 - Egluciems
12.20 - Vectilža 12.40 - Tilža 13.00 -
Golvori 13.15 - Bērzpils 13.30.

Pārdod bioloģiski audzētus
kartupeļus. Tālr. 29479880.

Pārdod bioloģiski audzētus pārtikas
kartupeļus 'Vineta', 'Laura'.
Cena 0,20 EUR/kg. Var piegādāt.
Tālr. 26323451.

Skaldīta malka ar piegādi,
4,5 m³ - EUR 155. Tālr. 29418841.

Pārdod 3 m malku, ar piegādi.
Alksnis - 28 euro/m³.
Minimālais apjoms 20 m³.
Tālr. 26760065.

Pārdod telpas servisam
(2 boksi) Balvos. Tālr. 24504030.

Pārdod VW Caddy Life, 21.07.2006.,
1.9D, 5 sēdvietas, TA 08.2020.
Tālr. 29429390.

Pārdod Volvo V70, 2002.g., benzīns-
gāze, jauna TA. Tālr. 25975554.

Pārdod automagnetolu Pioneer.
Tālr. 26428936.

Pārdod kūtsmēslus. Tālr. 26431999.

Sirsniņus vārdus sakām Tēvam Vladimiram,
dziedātājām, Ivetai, Rutai, "Ritums", "Betas", "Senda Dz"
kolektīviem un personīgi. Dzinrai Sprudzānei par skaisti
klātajiem galdiem. Paldies bijušajiem kolēģiem, draugiem,
kaimiņiem, kuri atbalstīja un palīdzēja grūtajā brīdī, visiem,
miņo mammai, māsu, krustmāti, tanti **Nīnu Antonovu** mūžībā pavadot.

DĒLS, RADINIEKI

Pateicība

Pārdod

Z.S "Strautiņi"
iepērk mājlopus.

Samaksa tūlītēja. Labas cenas.

Tālr. 29411033.

Pārdod mežus, zemi, izcirtumus,
cirsmas. Tālr. 29433000.

Vēlas nopirk lauku māju (laukos) ar
zemi un mežu klusā vietā, meža
nostūri. Tālr. 25302291.

SIA "Senlejas" iepērk liellopus, telus.
BIO liellopiem augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Tālr. 62003939.

Pārdod zemi ar mežu, jaunaudzes.
Tālr. 26630249.

Pārdod mežu ar zemi un cirsmas.
Tālr. 27876697.

Iepērk ābolus sulai Kubulos,
50 EUR/tonna. Tālr. 27004732.

Iepērk ābulus Stacijas ielā 32,
5 centi/kg. Pilsētas robežās
braucam pakaļ. Tālr. 25643339.

Dažādi

Spiežam ābolu sulu Kubulos,
0,20 EUR/litr, ar pasterizāciju un
pildīšanu 0,50 EUR/litr.

Tālr. 27004732.

Vēlas īrēt dzīvokli.
Tālr. 26476165.

Forvardera pakalpojumi. Vedam
cirsmas un apaugumus.
Tālr. 26108508.

Piedāvā mežizvedējtraktora
pakalpojumus.
Tālr. 26589370.

